

Ústavní aspekty ochrany práv dítěte

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá ochranou práv dětí z pohledu ústavního práva a lidských práv a jejím cílem je zhodnotit ústavněprávní záruky ochrany dětí. Děti jsou považovány za zranitelné osoby hodny zvláštní ochrany, nicméně vývoj jejich práv a výstup z paternalistického přístupu začal teprve nedávno. Je tak potřebné přizpůsobovat práva dětí dnešní společnosti a současnému vědeckému poznání, tak aby nedocházelo ke zbytečné diskriminaci a nezapořádání dětí do procesů.

Text je rozdělen na teoretickou část, ve které je přiblížena historie pohledu na dítě a historie práv dítěte, organizace a instituce, a to jak vnitrostátní, tak mezinárodní, zabývající se ochranou práv dětí a mezinárodní dokumenty a vnitrostátní právní předpisy, které se týkají práv dítěte. Nejvýznamnější z těchto dokumentů je Úmluva o právech dítěte, se kterou je pak dále pracováno v praktické části a která je považována za součást ústavního pořádku. V závěru teoretické části je přiblížen pojem dítě, jež prostupuje celou praktickou částí práce.

Praktická část se dělí do čtyř částí, každá z nich představuje jeden ze čtyř hlavních principů Úmluvy o právech dítěte, a to tak, jak je definuje Výbor pro práva dítěte. Princip diskriminace, participace a práva na život, přežití a rozvoj dítěte zastřešuje princip nejlepšího zájmu dítěte jako předního hlediska při rozhodování. Každý princip je zhodnocen pomocí současných případů Ústavního soudu, obecných soudů a případů, které řešil Veřejný ochránce práv. Konkrétní případy jsou pak porovnávány se studii a analýzami, také s komentáři k Úmluvě o právech dítěte Výboru pro práva dítěte a v neposlední řadě také s doporučeními Výboru pro práva dítěte ke zprávám o plnění Úmluvy. Práce ukazuje, v jakých případech je ochrana dětí nedostatečná. Autorka předjímá, jak tyto případy zlepšit, přičemž jako nejdůležitější považuje zřízení instituce, která se bude zabývat pouze právy dítěte a jejich dodržování, neméně pak spoluprací s dětmi a která bude aktivní i ve veřejném prostoru.